

Jozua en Richteren

Het boek Richteren vertelt ons niet de hoogtepunten in de geschiedenis van Israël. In tegendeel, het is een opsomming van een patroon dat zich eindeloos lijkt te herhalen: zij zondigen, een vijand overvalt hen, zij roepen tot God, Hij verwekt een richter die hen weer bevrijdt.

Dit boek begint met de dood van Jozua, en sluit daarmee aan op het boek Jozua, dat met die gebeurtenis eindigt.

Deze twee boeken liggen dus in elkaar verlengde.

In Jozua wordt ons verteld hoe het volk het land Kanaän in bezit neemt, en in Richteren hoe het met dat bezit is omgegaan.

Aan het eind van Richteren staat vier keer, dat er "geen koning was in Israël"¹, en er wordt twee keer aan toegevoegd dat "ieder deed was recht was in eigen ogen".

Dat is dus bepaald geen goede ontwikkeling.

Een geestelijke les voor ons

Aangezien dit alles Israël is overkomen tot onze lering², bevatten ook deze boeken een diepere, geestelijke betekenis voor ons.

Ook wij zijn uit gevangenschap bevrijd. Veel gelovigen zijn er tevreden mee wanneer zij zeker weten dat zij gered zijn en eenmaal in de hemel zullen komen. En dat is inderdaad een groot goed.

Toch heeft God ons veel meer te geven dan 'alleen maar' vergeving van zonden. Hij wil dat wij nu, tijdens ons leven op aarde, al zoveel mogelijk gaan begrijpen van de rijkdommen die we hebben in de Heer Jezus.

In de brieven aan Kolosse en Efeze is te lezen dat wij de dingen hebben te zoeken die boven zijn³, en dat wij in de hemelse gewesten gezet zijn⁴.

We zullen dus regelmatig in deze brieven terecht komen bij het lezen van Richteren.

Gods voorbereiding

Enerzijds belooft God aan Abraham dat zijn nageslacht het hele gebied tussen de Nijl en de Eufraat zal bezitten⁵.

Anderzijds wacht God totdat de maat van de zonden van de oorspronkelijke bewoners vol is, ook al duurt dat 400 jaar⁶.

In het overzicht van de volken in Genesis 10 wordt als enige van de Kanaäniet de grenzen van zijn land verteld⁷, alsof God daar al Zijn volk in gedachten ziet wonen in hun land.

Na die 400 jaar mag Mozes het volk uit Egypte leiden, en begint God het voor te bereiden in de woestijn. Wat Hem betreft zou het een korte voorbereiding kunnen worden.

Na enige tijd staat het volk aan de grens en gaan twaalf mannen, uit elke stam één, het land verspieden. Ze komen weliswaar terug met een enorme druiventros, maar tien van hen vertellen een dramatisch verhaal over reuzen e.d., zodat het hele volk in huilen uitbarst. Alleen Jozua en Kaleb vertrouwen op God, maar naar hen luistert niemand. Als straf moeten ze allemaal terug, veertig jaar lang⁸.

Opnieuw aan de landsgrens

Voordat het volk daadwerkelijk het land binnengaat, neemt Mozes in Deuteronomium alle inzettingen van God nog eens met hen door, zodat iedereen weet hoe zij zich daar moeten gedragen. Maar ook dat zij weten wat de mogelijke gevaren zijn.

Nog eens belooft God de zeven volken die er wonen te verdrijven. Ze zijn groter en sterker dan Israël, maar God zal helpen om hen totaal te vernietigen. Niets mag gespaard worden, en alles wat herinnert aan hun afgoden moet verbrand worden⁹.

Naarmate we geestelijk meer groeien en meer van de Heer Jezus leren kennen,

¹ Richteren 17:6, 18:1, 19:1, 21:25

² 1 Korinthe 10:6,11

³ Kolosse 3:1,2

⁴ Efeze 1:3

⁵ Genesis 15:18

⁶ Genesis 15:13-16

⁷ Genesis 10:19

⁸ Numeri 13, 14

⁹ Deuteronomium 7:1-6

zullen we meer merken dat er valkuilen in ons leven komen. Onze grote vijand, satan, zal er alles aan doen om te voorkomen dat we sterker worden en groeien. Hij zal ons aanvallen op onze zwakke punten, en die kent na zo'n 6000 jaar ervaring met mensen, hij beter dan wij.

De afgoden van de wereld om ons heen hebben we te onderkennen, om te voorkomen dat ze ons parten spelen. Paulus noemt bijvoorbeeld de hebzucht afgodendienst¹⁰. Dat zal onze geestelijke groei beslist stoppen.

Het groeiproces mag ook niet te snel gaan. Elk veroverd gebied moet eerst tot bezit gemaakt worden, en daarna naar het volgende stuk grond. Als ze té snel zouden gaan, verliezen ze de controle en nemen wilde dieren het in bezit¹¹.

Dat risico loop je als enthousiast christen ook. Het is niet echt verstandig om alleen maar veel te lezen. Het moet ook verwerkt worden. Leer er rustig over na te denken, en vooral: leer er de Heer voor te danken.

Jozua

In het boek Jozua wordt verteld hoe Israël het land in bezit neemt. Het is niet helemaal gelukt. Er zijn nog gebieden in vijandelijke hand.

Jozua kent zijn volk. Aan het eind van zijn leven roept hij het hele volk op om hun afgoden weg te doen. Kennelijk hebben ze die uit Egypte meegenomen en al die 40 jaar in de woestijn gekoesterd¹².

Desondanks sluit Jozua een verbond met het volk, nadat ze plechtig beloven de Heer te dienen.

Jozua houdt zijn twijfel, maar er is één terrein waar niemand anders dan hijzelf invloed op uit kan oefenen, en dat zal hij blijven doen!
"Ik en mijn huis, wij zullen de Here dienen"¹³.

Er is in de geschiedenis van de christenheid het nodige misgegaan. Afgoden uit de

wereld om ons heen, zoals hebzucht, worden volop gekoesterd. Wij kunnen niet alles voorkomen, maar ook vandaag is er één gebied dat helemaal aan onze verantwoordelijkheid is toevertrouwd: ons huis, onze kinderen.

Het boek Jozua eindigt met het huis van Jozua, één van de twee trouwe verspieders.

Kaleb

Het boek Richteren begint met het huis van de andere trouwe verspieder: Kaleb.

Als hij met alle anderen terug moet, houdt hij in gedachten vast waar hij is geweest. Daar wil hij terugkomen, en als het land verdeeld wordt, vraag hij Jozua om Hebron als zijn erfdeel¹⁴.

Zijn dochter Achsa wordt in de woestijn geboren, maar haar vader vertelt haar zoveel over Hebron, dat ze precies weet wat haar te wachten staat. Ze krijgt van haar vader een stuk land, maar ze wil er ook nog hoge en lage waterbronnen bij¹⁵.

Zowel de verovering van Hebron door Kaleb als het verzoek van Achsa worden in Richteren 1 herhaald¹⁶. Als iets tweemaal in de Bijbel staat is het buitengewoon belangrijk. God wil er kennelijk op wijzen dat een opgaande lijn of een neergaande lijn onder Gods volk, voor Kaleb niet zoveel verschil maakt. Hij blijft zich voor zijn gezin inzetten.

Ook wij hebben vandaag geen enkele reden om ons te verschuilen achter de grote chaos in de christenheid. Jozua en Kaleb houden ons voor dat we met onze huizen altijd de Heer kunnen dienen.

Juda en Simeon

Kaleb hoort bij de stam Juda¹⁷. Die stam neemt het voortouw op aanwijzing van de Heer. Ze schakelen Simeon daar bij in¹⁸. Daar wordt op een verschillende manier

¹⁰ Kolosse 3:5

¹¹ Deuteronomium 7:22

¹² Jozua 24 : 14, 23

¹³ Jozua 24 : 15

¹⁴ Jozua 14 : 6 - 15

¹⁵ Jozua 15 : 13 - 19

¹⁶ Richteren 1 : 10 - 15

¹⁷ Numeri 13 : 5

¹⁸ Richteren 1 : 1 - 3

tegenaan gekeken.

In de ogen van sommigen is dit zwakte, want als de Heer je de opdracht geeft heb je geen menselijke steun nodig.

Toch willen we er liever een positieve kant in zien, want ze vragen het aan Simeon en niet aan een willekeurige andere stam.

Uit Jozua 19 : 1 – 9 blijkt dat Simeon een vrij kleine stam is, en dat het erfdeel van Juda voor hen te groot is. De stam Simeon woont te midden van de stam Juda.

Uit het verzoek van Juda proeven we de zorg voor deze kleine stam om hen in het werk van de Heer te betrekken.

Precies zoals later Paulus de jonge Timotheüs (en anderen) meeneemt op zijn zendingsreizen. Ook vandaag is het voor jonge gelovigen met een hart voor de Heer leerzaam om met ouderen samen de Heer te dienen.

Juda betekent '*lofprijzing*'. Hoe meer we anderen stimuleren om zich aan de Heer toe te wijden, hoe meer Zijn Naam wordt geloofd.

Kirjat-Arba en Kirjat-Sefer

In vers 10 komt Juda bij Hebron, de plaats waar het hart van Kaleb ligt.

Vroeger heette die stad Kirjat-Arba (= '*stad van reuzen*'), genoemd naar de grootste reus onder de reuzen¹⁹.

De verovering vindt plaats zonder noemenswaardig incident, en de naam wordt veranderd in Hebron (= '*gemeenschap*').

Johannes schrijft dat *gemeenschap* het voorrecht is van een kind van God: *gemeenschap met de Vader en gemeenschap met Zijn Zoon*²⁰. En dat in een wereld waarin vele antichristen zijn²¹.

De volgende plaats die Kaleb belangrijk vindt is Kirjat-Sefer (= '*stad van het boek*'). Na verovering heet het Debir (= '*God spreekt*').

De Bijbel lezen is een goede gewoonte aan tafel of voor het slapen gaan. Maar als het

daar bij blijft, missen we iets.

Het is Gods bedoeling om dat boek te veroveren, zodat Hij tot ons kan spreken. Veel christenen gaan af op hun gevoel en dat is uiterst riskant.

Echte blijdschap ontstaat als God door Zijn Woord tot ons kan laten spreken: om Zijn gedachten beter te kennen, om ons te bemoedigen of te corrigeren in ons dagelijks leven, enz.

Een man uit Bethel

De stam van Jozef wil Bethel veroveren. Ze maken gebruik van een man uit de stad en sparen als beloning zijn leven en zijn familie.

Eigenlijk is het landverraad, zoals ook eens Rachab de twee verspieders verborg en haar eigen mensen misleidde.

In beide gevallen kiezen deze mensen echter voor het volk van God. Ze weten dat ze bij de verliezende partij zitten. Gewoon eigenbelang dus.

Maar ook is in beide gevallen het leven van de familieleden voor hen belangrijk²².

Vandaag is dat nog precies zo. God rekent altijd in huisgezinnen. Wanneer Hij één persoon tot geloof leidt, heeft Hij altijd de andere huisgenoten ook op het oog.

We begonnen met Jozua en Kaleb en hun gezinnen. We eindigen met Rachab en deze anonieme man uit Bethel als voorbeelden van heidenen, die met hun gezin gered worden.

¹⁹ Jozua 14 : 15

²⁰ 1 Johannes 1 : 3

²¹ 1 Johannes 2 : 18

²² Jozua 2 : 12, 13 Richteren 1 : 25